Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 127. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ЛИПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 6, 1984. No. 127 VOL. XCI.

ВІДЗНАЧИЛИ 80-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В ТОРОНТО

Торонто, Канада (О.Бризгун-Соколик). — В неділю, 24-го червня, відбулася в Торонто велика імпреза на Виставовій канадській площі CNE. Комітет Українців Канади, відділ Торонто, соборним Молебнем та концертом відзначив 150-ліття міста Торонто та 80-ліття українського поселення в цім мільйоновім місті.

Дощі та хмари, що навістили Торонто вночі і в неділю рано, розвіялися, і радісне сонце усміхнулося до української громади, яка зібралася о год. 2-ій по полудні на площі Екзибишен.

Соборний Молебень святочно відправили отець митрат І. Сиротинський, о. митрат П. Хомин, о. митрат Боднарчук, о. Бублик та о. Хабурський. Співав хор церкви св. Анни під диригентурою інж. **Петра Бубели.** Змістовну та цікаву проповідь виголосив о.митрат І. Сиротинський, згадуючи успіхи українців Торонто за 80 років.

Канадський національний славень в трьох мовах заспівав хор „Веснівка", диригувала Квітка Зорич-Кондрацька.

Ведення імпрези перебрав мгр Євген Романчукевич, заступник голови КУК і попросив відкрити Свято голову КУК, відділ Торонто, інж. Ярослава Соколика. Інж. Соколик сказав між іншим, що не тільки Торонто гордиться визначними українцями, але і вся Канада, бо імена такі як Степан Старик, Любка Колесса, Василь Курилик у мистецтві, чи Володимир Тарнопольський в судівництві, Стів Подборський у спорті і багато, багато інших, є гордістю цілої Канади. Додав, що успіхи наших попередників, як і наші сестри та брати в Україні, нас зобов'язують до ще більш наполегливої праці, спільно в КУК, для добра української справи.

Хор „Веснівка" в гарних довгих сукнях, приємно заспівав „Розійдись туманочку", муз. Сльоти, „В милого сорочка біла", муз. Цегляра та „Ой, високі полонини" муз. Жуковського. Диригувала Квітка Зорич-Кондрацька.

Танцювальний ансамбль „Верховинці" осередку СУМ Торонто, виконав мальовничий „Привіт" та повні темпераменту „Козачок" і „Гопак". Молода чисельна група виглядала і танцювала дуже гарно. Мистецький керівник групи Євген Івасюк.

Головного промовця Івана Яремка представив дуже гарно д-р Павло Кіт. Іван Яремко довголітній міністер урядів провінції Онтаріо, в короткій двомовній 10-хвилинній промові знаменито вивів осяги українців Торонто, їх вклад в життя і ріст міста й Канади. Згадав першого іміґранта в Торонто, і напевно його мрії, які його привели з далекої України в цей незнаний іншомовний край. І ми мусимо мріяти про це

(Продовження на ст. 3)

Жінки з організації NOW вимагають від Мондейла взяти жінку за віцепрезидента

Маямі Біч, Фльорида. — Тут, на річній Конференції впливової жіночої організації NOW, Крайової Організації Жінок, у неділю, 1-го липня, голова цієї організації Джулі Голдсмит заповіла, що у Сан Франсіско буде на Конвенції Демократичної партії „боротьба на залі" за жінку-віцепрезидента, якщо Волтер Мондейл, правдоподібний номінат демократів на президента ЗСА, не візьме собі за віцепрезидента жінки. Ці уваги голова NOW зробила коротко перед прийняттям Конференцією резолюцій, у яких закликається членство організації „мобілізувати всі свої ресурси", щоб Демократична конвенція, номінуючи президента, мала на увазі жінку на друге місце поруч номіната-президента, тобто обрала жінку віцепрезидента. Це потягнення жіноцтво Америки не уважає більше лише „символічним", бо на Конвенції буде коло 400 делегаток жінок, членок різних жіночих організацій, що борються за рівноправність жінок, і вони доб'ються свого.

Серед кандидаток на віцепрезидента поруч Волтера Мондейла — як президента висуваються на перші місця Діяна Файнстін, посадниця Сан Франсіско жидівського походження, і Джералдін Ферраро, конгесменка-католичка з Ню Йорку. З Д. Файнстін Мондейл бачився першою вже в своєму домі минулого тижня, а з Дж. Ферраро відбув „Фріц" розмову у вівторок, 2-го липня. Обидві жінки не були єдиними, з ким переговорював про „друге місце" на бальоті В. Мондейл. До нього, як на прощу, приїздило також кілька негрів та два віцепрезидентські проспекти з півдня ЗСА. Досі ще невідомо, в чий бік схиляється Мондейл, але є познаки, що віцепрезидентом з ним буде таки жінка, яка, в разі виграшу Мондейла і потім якогось фатального нещастя з ним, може стати навіть Президентом ЗСА. Але все це покищо лише евентуальність.

РЕҐЕН СТАВИТЬ ПІД ЗАПИТ ЛЕҐАЛЬНІСТЬ ПОЇЗДОК ДЖЕКСОНА ЗА КОРДОН

Вашінгтон. — Президент Реґен в інтерв'ю, що було записане у понеділок, 2-го липня в Декатур, Алабама, а оголошене в День Незалежности, в середу, 4-го липня, поставив під знак запиту леґальність закордонних місій Джессі Джексона, чорного релігійного проповідника і претендента на номінацію Демократичної партії на Президента, з приводу плянів Дж. Джексона поїхати до Москви, щоб визволити з так званого „домашнього арешту" головного лідера всіх дисидентів у СССР, атомового фізика і Нобелівського лавреата Андрея Сахарова.

Президент Реґен також зауважив, що намагання Дж. Джексона, приватної людини, втручатися в дипломатичні заходи, які може вже ведуться поміж Москвою і Вашінгтоном, можуть пошкодити такій „тихій дипломатії" і навіть згадав Лоґан акт у зв'язку з поїздкою Джексона на Кубу. Цим Актом забороняється приватним громадянам ЗСА вести неавторизовані американським Урядом переговори з чужинецькими урядами, але Реґен, згадуючи Акт Лоґана, запевнив, що нема плянів у нього притягати Джексона до відповідальности, лише слід, мовляв, про Акт пам'ятати.

Ці слова Президента не лишилися без відповіді Джексона, який покликався на те, що про поїздку до Куби знав Стейтовий департамент, тобто Уряд, а щодо звільнення А. Сахарова, то відповіла небезпосередньо Президентові пасербиця Сахарова, вже перебуває в ЗСА пару років, Таня Янкелевіч, яка сказала, що їй нічого невідомо про „тихі дипломатичні заходи" в користь Сахарова з рамени Американського Уряду, але вона і всі члени її родини будуть вдячні Джексонові, якщо йому так пощастить третій раз з Сахаровим, цей раз у Москві, як йому вже пощастило в Сирії, де він добився звільнення військового полоненого чорного летуна, та на Кубі, звідки Джексон привіз із собою 48 звільнених в'язнів — 22-ох американців та 26 кубинських політв'язнів, з яких багато хто карався в тюрмах понад 20 років.

ВІДБУЛИСЬ РЕДАКЦІЙНІ НАРАДИ В САРСЕЛІ У СПРАВІ ЕУ

Сарсель, Франція. (В.М.) — Чергові наради редакційної колегії англомовної енциклопедії українознавства (ЕУ), що відбулися від 31-го травня до 4-го червня 1984 року тут в осідку головної редакції ЕУ, проходили під знаком скорої появи першого тому англомовної енциклопедії українознавства (Encyclopedia of Ukraine). Вже 27-го жовтня ц.р. відбудеться в Торонто, осідку англомовної редакції і видавництва Торонтонського університету, довгоочікувана церемонія презентації першого тому з участю головного редактора проф. Володимира Кубійовича. На протязі чотирьох днів нарад узгіднено останні справи щодо публікації першого тому й долученої до нього великої карти Украни, як також винесено ряд важливих ухвал, що стосуються праці над другим і дальшими томами. (Всіх томів передбачено чотири, приблизно від 1200 до 1300 стор.).

В сарсельській нараді взяли участь головний редактор ЕУ В. Кубійович, його заступники проф. Василь Маркусь і проф. Аркадій Жуковський редактор Софія Янів, представник Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі д-р Атанас Фіґоль та сарсельські редакційні працівники — проф. Микола Павлюк, проф. Іван Мигул і Ярослав Кошів; з Канади прибули директор Канадського Інституту Українських Студій проф. Манолій Лупул, він же був керівником нарад; керівник редакційного бюра в Торонто проф. Данило Г. Струк і заступник директора Інституту д-р Богдан Кравченко. Канадський Інститут Українських Студій, що є головним спонзором проєкту англомовної енциклопедії українознавства, має свій осідок в Едмонтоні.

Відповідальні за окремі ділянки праці подали інформацію-звіт, а всі учасники критично обговорили дотеперішню працю, при чому розглянено можливості цілого ряду її покращання. Доповнено склад редакторів і намічено речинці праці над редакцією і перекладами матеріялів до другого тому. Узгіднено, що другий том (літери G — M) мав би появитися за три роки. Затверджено каталог гасел до другого тому, що мав би містити близько 3,800 гасел -статтей, до написання яких заанґажовано або намічено багатьох авторів. Серед гасел будуть і деякі більші статті, майже малі розвідки, наприклад, Галичина, Географія, Історія, Промисловість Харків, Київ, Львів та деякі інші.

Низка ухвал стосується методи співпраці й техніки спілкування та пересилки матеріялів між редакційними бюрами й окремими редакторами, при чому редакція в Сарселі та бюра в Торонто й Едмонтоні користуються компюторами.

Стверджено, що після багатьох узгіднень і поправок кінцевий продукт праці — перший том ЕУ англійською мовою — значно покращав у відношенні до його первісного вигляду, та що він буде дійсно репрезентаційним виданням і стане добрим зразком для дальших трьох томів. Буде він водночас поважним досягненням установ, котрі спонзорують це монументальне видання, а саме — Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі, Канадського Інституту Українських Студій та Канадської Фундації Українських Студій. Представлення першого тому англомовної ЕУ в жовтні 1984 року в Торонто перед українським та неукраїнським науковим світом та широким громадянством стане справжнім святом української науки та причиниться до кращого пізнання українських проблем в чужомовних колах.

Морська Фльота буде вишколювати своїх пілотів на совєтських джетах

Вашінгтон. — Одна з великих американських оборонних корпорацій підготовляє закуп від уряду континентального Китаю совєтських бойових літаків типу МІҐ-21, щоб американська Морська Фльота могла вживати їх для вишколу своїх пілотів у ситуаціях боротьби в повітрі. Речник фірми „LTV-Аероспейс енд Дефенс Компані" сказав у понеділок, 2-го липня, що Китай погодився в останніх дев'яти місяцях постачати компанії скільки буде потрібно літаків марки МІҐ-21 їхньої власної продукції. Ці літаки в ЗСА перробить фірма, достосовуючи їх до навчальних цілей, і в свою чергу продасть Морській Фльоті, якій потрібні „ворожі" літаки. Кожний літак коштуватиме від трьох до чотирьох мільйонів долярів, і дещо треба буде витратити для переробки.

Літак МІҐ-21 совєти випродукували в 1950-их роках і він є найбільш поширеним у світі бойовим літаком. Підраховують, що понад 5.000 таких літаків є на службі в 36-ти країнах світу, включаючи сюди Єгипет, Фінляндію, Індію, Перу й Нігерію. В Китаї продукування цих літаків базується на копіюванні совєтського зразка, що його постачили совєти Пекінові ще перед 1961-им роком, тобто перед „посвароданням" відносин поміж обома комуністичними ґігантами.

У світі загально уважали, що китайці припинили виробництво цих МІҐ'ів, але нещодавно продукцію їх відновлено й збільшено. Американські пілоти з різних галузей воєнних сил ЗСА вже мають у своєму вжитку для навчання такі МІҐ'и, але їх дістала Америка начебто з Єгипту. Тепер потрібно військовим силам ЗСА більше цих літаків. В совєтах зустріли вістку про закуп МІҐ'ів у Китаї з великою люттю й обуренням на китайців.

Робітництво волієРеґена замість Мондейла

Вашінгтон. — У час, коли Волтер „Фріц" Мондейл все більше й більше виглядає на номіната на президента з рамени Демократичної партії, все пильніше і пильніше американське робітництво приглядається до обох — і до президента Реґена і до колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла, і те, що робітники бачать, — скеровує їх у табір Реґена. Так нещодавнє опитування, проведене опитувальними експертами з табору Реґена, виявило, що робітники воліють Реґена на 14 відсотків більше, ніж Мондейла.

Підбадьорені цим вислідом прихильники президента Реґена виробили виборчу стратеґію — звертатися до робітників Америки впрост, обминаючи юнійних лідерів, які майже компактною масою висловлюються за демократами. У зверненні до робітників Реґен підкреслюватиме три найголовніші для працівників „у сорочках із синім ковнірцем" справи: економічне покращення життьової стопи в ЗСА за часів президентури Реґена, відбудову американської військової сили, до чого гаряче відкликаються робітничі патріотичні серця, і підкреслювання міцних підвалин здорового родинного життя, без „ліберальних" збочень від твердих непромінальних американських вартостей вірности Богові, Америці й родині.

В країні під цю пору перемагає думка, що вибори виграє президент Реґен, а не робить навіть тих робітників з робітничих юній, які підтримували Мондейла в передвиборах, поглянути „другий раз" на речі і підтримувала Мондейла лиш „для так годиться", щоб потім, коли настане друга каденція президента Реґена, Білий Дім не брав би їм того за зле. Інші опитування, до речі, виявляють, що Реґена воліє населення Америки майже 20 відсотків більше, ніж будь-кого з демократів.

Губернатор Кейн проголосив Фестиваль Спадщини

Трентон, Н. Дж. — З бюра губернатора стейту Ню Джерзі Томаса Г. Кейна повідомляють, що він проголосив вже свій плян призначити дні 8-го і 9-го вересня ц.р. на проведення „Фестивалю Етнічної Спадщини" в Ліберті Парк. Він підпише окрему проклямацію з цього приводу та відкриє цей вже шостий з черги етнічний фестиваль, що буде відбуватися в стейтовому парку.

У проголошенні тих плянів губернатор сказав, що „є дуже важливим оцінити величезний вклад в культурний та етнічний розвій Ню Джерзі, тих понад 100 етнічних груп, що живуть у стейті".

На фестивалі будуть етнічні мистецькі вироби, мистецькі виставки, етнічні страви і ряд розвагових виступів.

Бюро для етнічних справ губернатора Т. Кейна приймає тепер зголошення груп та організацій на покази танців, співу та гри на інструментах, як також на дозвіл продавати етнічні страви та мистецькі вироби. Зацікавлені можуть зголошуватися до бюра етнічних справ в Трентоні тел. (609) 984-7145 або письмово Office of Ethnic Affairs, New Jersey Department of State, CN 300, State House, Trenton, N.J. 08625.

Зголошення приймаються лише до 20-го липня 1984 р. Фестиваль в Ліберті Парк буде проходити в суботу 8-го вересня ц.р. між годинами 11-ою ранку до 10-ої вечора, а в неділю 9-го вересня між 11-ою ранку до 6-ої по полудні. Вступ на Фестиваль вільний.

ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК В ҐЛЕН СПЕЙ

Ґлен Спей, Н. Й. — Українська православна церква свв. Петра і Павла влаштовує тут в неділю, 8-го липня ц.р., храмовий празник і пікнік на Оселі Українського Братського Союзу „Верховина", зараз таки після Богослужби. У справі автобуса з Ню Йорку можна телефонувати до Православної Федеральної Кредитової Кооперативи на число: (212) 533-2980.

БЕЗРОБІТТЯ В АМЕРИЦІ, яке сьогодні стоїть на рівні 7.5 відсотка безробітних, тепер маліє ще далі, і до кінця року дійде до семи відсотків, що є на користь перевибору президента Реґена. Також кількість працюючих є дуже висока сьогодні в ЗСА, де 107 мільйонів людей мають працю.

З ВАТИКАНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що внедовзі будуть опубліковані архівні документи з 17-го сторіччя, астронома Ґалілео Ґалілея, які були секретними. Це станеться на виразне бажання Папи Івана Павла II, який вважає, що Ґ. Ґалілей був несправедливо засуджений в 1633 році судом Інквізиції за свою теорію, що земля крутиться навколо сонця; яку в тих часах вважали геретичною.

В АМЕРИЦІ

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА прямує направо, стверджують обсерватори і як доказ подають голосування у Верховному Суді 12-го червня, яким обмежується расова квота в затрудненні американців, що практикувалося раніше, щоб, мовляв „направити давніші кривди", переважно чорним американцям. Новий напрямок у постановах дев'яти верховних суддів розпочався тепер, чого не було від року 1954-го. Вже майже три десятки років Верховний Суд завжди давав першенство справам цивільних прав населення.

ТЕНДЕНЦІЯ ГОЛОСУВАТИ „направо" від центру в Верховному Суді Америки буде виборчою справою, яку піднесуть у змаганні з республіканцями демократи. Цього треба сподіватися, бо наступний Президент Америки, хто ним би не був, матиме нагоду призначити нових принаймні трьох верховних суддів, бо деякі судді через вік відходитимуть незабаром на пенсію.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН ЗАПОЧАТКУВАВ зворот американської зовнішньої політики в бік Азії, з чого не зовсім задоволені европейські країни, які мусять „пересісти на заднє сидження". Причина повороту лицем до Азії двояка — стратеґічна і торговельна.

НА ВОЛЛ СТРІТ, ДЕ скупчується майже все фінансове життя країни, йде пришвидшена діяльність викуповування фірм по Америці, об'єднування кількох фірм (чи двох) в одне могутнє підприємство, перебирання контролі над такою-то фірмою кимось іншим і так далі. Серед цих фірм „для набуття" є таких 15 фірм, де річний оборот перевищує більйони долярів. Все це було б лише ознакою жвавого бизнесу, коли б не колосальні позички, що „з'їдають" валюту, забираючи її з банків, а це утруднить іншим позичковцям позичити потрібні гроші, якщо є потреба, що в свою чергу несе в собі „великі соціяльні імплікації", пише „Ню Йорк Таймс" з 3-го липня.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА, ще раз підтвердив, що кожного американського громадянина і громадянку, яких про щось запитує поліція після того, як їх притримано за будь-який, злочинний переступ закону, треба поліції попередити про їхнє право, згідно з Конституцією, не свідчити погано самому проти себе зізнанням. Але у випадку питань, що стосуються автових випадків, поліція має право запитатися, що і як сталося, без того, щоб попередити запитаного про його право не свідчити проти себе, якщо це йому може пошкодити. Верховний Суд пояснює цей виняток тим, що адже у автових випадках нема арешту чи притримання як такого, а лише запит до водіїв авт і пасажирів, що замішані у випадок.

У СВІТІ

СЛАВНІ НА ВЕСЬ СВІТ рідкісні панди, що живуть в Китаї, є тепер там під загрозою вимертя, тому, що частини Китаю навістила знову недуга бамбусових тростин, якими вони живляться. Це вже вдруге вимирають бамбусові тростини, а за ними панди і у західньому світі почалася грошова збірка для рятування цих рідкісних звірів. Але фонди, які надсилають на ту ціль, мусять перейти через китайське міністерство лісів, або китайські банки і як досі не доходять до призначеної цілі, а тим часом вже 20 панд загинуло від голодової смерти і побоюються, що число загинутих перевищить попередню пошесть у 1970-их роках.

ПРЕЗИДЕНТ МЕХІКО РОЗПОЧАВ боротьбу з корупцією у своїй країні. Першим поважним кроком є спровадження для суду колишнього шефа поліції Артуро Морено, що вже від довшого часу скривався поза кордонами Мехіко. Після пошукування за ним у трьох країнах з допомогою Еф-Бі-Ай, його віднайшли у Пуерто Ріко і тепер ідуть переговори, щоб повернути його до Мехіко, де йде проти нього слідство. Новий президент Мехіко, М. де ля Мадрід Гуртадо у своїй передвиборчій кампанії обіцяв боротьбу з корупцією і тепер, виконуючи свою обіцянку, взяв на перший вогонь колишнього шефа поліції, що був одним з найбільше впливових людей за часів попереднього президента Хозе Портільйо.

В БОЛІВІЇ АРЕШТУВАЛИ двох колишніх міністрів і біля сотні старшин, поліціянтів та політиків правих поглядів у зв'язку з недавнім невдалим переворотом, який розпочався схопленням президента Гернан Сілеза Зузо. Урядові чинники заперечують, що цей переворот зв'язаний із торгівцями кокаїною, але не виключають, що гроші із заробітку на кокаїні були допоміжні у цій акції. Як відомо, у Болівії вирощують принайменше половину кокаїни для світового ринку торгівлі наркотиками.

УРЯД ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ вже офіційно повідомив, що міністер господарки, який минулого тижня зрезиґнував зі свого посту знаходиться під оскарженням хабарництва разом із своїм попередником на тому пості, як також із одним президентом великої індустріяльної фірми Флік. Усі три стоять під закидом, що вони пофальшували податкові зізнання цієї фірми та в цей спосіб зменшили її податки на 175 мільйонів долярів. Процес проти цих трьох широко відомих в політичному житті осіб почнеться восени цього року.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ Індіра Ганді звільнила з посту шефа міністрів Кашміру д-ра Фарук Абдулля за те, що він не зумів опанувати „протинаціональних" настроїв і дозволив секті сікхів вести з Кашміру свої терористичні акції. Рівночасно індійські власті зарядили на необмежений час поліційну годину в столиці Кашміру Срінагар. Тепер контролю над частиною Кашміру, що є під наглядом Індії, перебрала опозиційна до д-ра Фарука партія, якою проводить чоловік його сестри.

ДО АРҐЕНТИНИ ПРИЇХАЛИ три англійські політичні діячі, щоб розпочати розмови з арґентинським урядом. Який-небудь контакт поміж тими двома державами стояв досі не мертвій точці від війни в 1982 році на Фальклендських островах.

В КІНЦІ ЦЬОГО ТИЖНЯ НА СОЮЗІВЦІ ВИСТУПЛЯТЬ „МАЛЬВИ" І О. ХУДОЛІЙ

Союзівка. — В кінці цього тижня, в рамках кожнотижневих мистецьких програм, що ними проводить конферансьє Аня Дидик, виступлять вокально-інструментальний ансамбль „Мальви" з Чикаґо, Ілл. і відомий гостям Союзівки акордеоніст Олександер Худолій.

Програма в суботу, 7-го липня ц.р., розпічнеться о годині 8:30 ввечорі в охолодженій залі „Веселки". Після головної програми, під зоряним небом Союзівки, а у випадку дощової погоди у залі „Веселки", відбудеться забава з танцями до якої пригравтиме тим разом оркестра „Темпо" Іренея Коваля.

Ансамбль „Мальви" і акордеоніст О.Худолій вже раніше виступали на цій культурно-відпочинковій Оселі УНС і їхні програми користуються серед гостей великою популярністю. Програмою і цього разу керуватиме конферансьє Аня Дидик.

На наступну суботу, 14-го липня, тут виступатиме друга відома і люблена мистецька одиниця, вокальний ансамбль „Промінь" з Ню Йорку під керівництвом мґр Богданни Волянської, танцювальний ансамбль „Волошки" з Філядельфії, а до танців пригравтиме оркестра „Гомін України".

О.Худолій

Вокально-інструментальний ансамбль „Мальви".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Болгарія, організатор замаху на Папу

Недавно італійський прокурор у Римі Антоніо Альбано офіційно заявив, що італійські судові власті є всебічно переконані, що Болгарія підбурена Москвою, зорганізувала замах на Папу Івана Павла II.

У наслідок цього три болгарські громадяни і шість турків незабаром стануть перед судом за намагане вбивство Голови Вселенної Католицької Церкви.

До цього висновку прийшов італійський суд після суворих і детальних трирічних доходжень і слідства. Факт, що болгарський уряд пропонував турецькому терористові 400,000 долярів за вбивство Папи, доказує, що Болгарія не могла робити такої пропозиції без згоди й порозуміння з Москвою.

Італійська прокуратура зібрала велику масу доказів і документів, які виказують пов'язання турецького терориста Аджі з представниками болгарського уряду в Софії. Суддя Альбано, понад два роки, перестудіювавши зізнання ,,сповідь" Аджі, прийшов до переконливого висновку, що ,,в певному засекреченому місці, де кожна таємниця обмотана ще іншою таємницею, певна особа великого політичного значення рішила, що треба вбити Кароля Войтилу".

Безнастанні заперечення болгарського уряду щодо їхнього пов'язання з Аджою ніяк не годяться з його зізнаннями про численні зустрічі із болгарськими аґентами в Софії і Римі. Його зізнання були перевірювані багато разів, і, на думку італійських спеціялістів, вони правдиві.

Італійський уряд може тепер явно доказати, що болгарський комуністичний уряд утримував ,,ділові зв'язки" з турецьким терористичним підземеллям. Алі Аджа був наємним вбивником, який був засуджений за вбивство турецького редактора. Після його втечі з тюрми в Анкарі він жив якийсь час в Софії, займаючись пачкуванням наркотиків і різного роду зброї. Очевидно, болгарська поліція не тільки знала про це, але ще й йому в цьому допомагали.

Італійський суд плянує доказати, що Аджа отримав докладний плян від болгарської тайної поліції. Факт, що голова бюра болгарської летунської лінії в Римі Сергій Антонов був одним з болгарських помічників, які мали допомогти при втечі Аджі після доконання атентату на Папу.

Одначе справа Антонова — досить неясна, бо якщо він був замішаний в заговорі на життя Папи, то чому він не виїхав з Риму після арештування Аджі, а залишився в Римі? Його арештовано щойно 18 місяців після вистрілу Аджі до Папи.

Покищо італійська прокуратура має докази, що Антонов був замішаний у заговорі на життя Папи, а це тоді ще виразніше насвітлить цілу справу намаганого вбивства і участи в ньому поодиноких країн.

Орест Корчак-Городиський

МІРКУВАННЯ НА БЛИЗЬКЕ МАЙБУТНЄ

У Другій світовій війні багато з нас пережило зміну режимів. Були ми свідками запровадження нової адміністрації новими ,,господарями" — окупантами. Коли у вересні 1939 року року прийшли в Галичину комуністи, то першою їхньою дією був заклик до всіх колишніх працівників — зголоситися на старі свої місця праці. В більшості були це поляки. Те саме робили німці, коли 1941 року вступили на окуповані терени СССР.

Намаганням кожного окупанта є якнайскоріше урухомити цивільну адміністрацію, звичайно під своєю контролею і для своїх цілей, а щойно згодом ,,робити чистку", з непідхожого (,,скрито-ворожого") елементу. Дуже часто в перших днях нової адміністрації, місцевий елемент, старі працівники, нав'язують тісний контакт з окупаційною адміністрацією, є їй помічні і потрібні, як знавці справ, мають вплив на представників окупаційної адміністрації і зчасом стають дуже впливовими в новій дійсності. Кожна нова окупаційна влада використовує старих працівників у початках свого урядування для власної наживи.

З мемуарної літератури про останню війну знаємо, що багато комуністів залишилося на окупованій німцями території, і на приказ партії вони ввійшли в адміністраційний апарат, навіть у міліцію, і при допомозі своїх впливів розбили ворожу роботу, німецькими руками винищували ідейний український елемент.

Подібна ситуація може повторитись в майбутньому. Партійні й поліційно-адміністративні працівники напевно в більшості вивтікають, залишаться ті, які будуть сподіватися моральної охорони й допомоги від своїх однонаціоналів, що прийдуть як окупанти, чи нові адміністратори. Напевно, між ними майже не буде українського елементу. Та не про це хочу писати.

Важливою справою буде відбудова цілого економічного життя (індустрія і сільське господарство) в Україні на руїнах комуністичного балаґану, безвідповідальности, безладдя, безплянової господарки і нечуваної експлуатації людини. Згідно з вістками з рідних земель економічно-господарське життя на Україні, від районових центрів почавши, має дуже багато неукраїнського елементу на ключових позиціях; читаємо не раз про арештування і покарання ,,директорів" підприємств, які не мають українських прізвищ.

Тепер всі економічні підприємства є державною власністю, немає приватних фабрик, копалень, великих господарств, власником всього є держава. Припускаємо, що одного дня наступить політична зміна. Як і в попередніх випадках, окупаційні власті закличуть всіх працівників на свої старі місця праці. Знаємо, що в останній війні, по обох сторонах фронтів, зараз за наступаючими військами просувалась військово-цивільна адміністрація і відповідні фахівці, завданням яких було відновити цивільну адміністрацію, урухомити економічне життя, щоб тим способом допомогти населенню і відтяжити нову владу з різних відповідальностей (хоч би за прохарчування країни). В Україні важливим буде урухомити важку індустрію.

Уже тепер знаємо, що по різних урядах західнього світу, включно з Америкою, між знавцями проблем Сходу Европи, а в тому і України, не бачимо українців, є там неукраїнський елемент, ворожо наставлений до українських національних стремлінь, до самостійности України. Ми того може й не добачуємо, зайняті нашими внутрішніми непорозуміннями, переліцитовуючись еміґраційним патріотизмом, який в Україні, при змінених політичних відносинах не матиме ніякого значення, бо в майбутньому не матимемо ,,похідних груп".

Знаючи ініціятиву і працьовитість українців у СССР, можемо вірити, що місцевий елемент виявить ініціятиву, хоч мусимо рахуватись також і з тим фактом, що й неукраїнський елемент не буде дармувати. Можна передбачити, що теперішні ,,фахівці" по різних установах скоро нав'яжуть близькі взаємини зі своїми місцевими однонаціоналами, які трактуватимуть Україну як новий терен експлуатації і ,,бизнесу. Коли візьмемо до уваги можливість, що нова, неукраїнська адміністративна влада потриває якийсь час, то стане ясним, що обидві сторони нав'яжуть добру ,,співпрацю", а чужий елемент добре усадовиться на своїх позиціях. Індустріяльні підприємства зможуть стати власністю не-українців у висліді вільної ініціятиви; не виключаємо, що зголосять свої претенсії до промислових осередків Донбасу, Криворіжжя, корабельнобудівельних верфів колишні, ще з перед Першої світової війни, інвеститори, які напевно зберегли всі праві документи, щоб їх перекласти у відповідний час. Знаємо, що в часі розбудови індустрії в Україні російсько-імперського капіталу було мало, чужого капіталу було багато.

Може так статись, що вже від самого початку політичної зміни українці можуть не бути власниками свого економічно-індустріяльного потенціялу. Із політичною зміною на руїнах СССР набере найбільшого значення приватна ініціятива. Можемо припускати, що місцевий неукраїнський елемент скоро знайде підтримку у своїх однонаціоналів серед окупаційної адміністрації та скоро одержить дозвіл на відкриття власних (колись державних) підприємств.

Може хтось скаже, що мої думки нереальні. Дав би Бог, щоб я помилився, але, поглянувши на минулі події після закінчення Другої світової війни, мусимо прийти до висновку що все є можливим. Ми не маємо впливових людей в урядах західніх держав, не маємо також і приятелів, не маємо нових іміґрантів з СССР, які могли б бути дорадниками, а тих декілька, що є, не всилі охопити всі ділянки життя.

Наша внутрішня гризня, неперебірчиве поборювання себе самих, нас не скріплює, бо багато молодого фахового елементу відходить від українського громадсько-політичного життя. Вдержування зв'язку молодого елементу з організованою громадою є дуже важливим, головно в історично-переломових днях. Виглядає, що ми не є приготовані до подій, які грядуть. Чи не час на застанову, чи не час знайти між нами спільну мову, щоб згодом знову наші нащадки не говорили: ,,Коби знаття...", або ,,встоятись не було сили...".

Пам'ятаймо, що в майбутніх політичних змінах в СССР економічне питання буде найважливішим! Не сміємо віддати нашого економічного потенціялу в неукраїнські руки!

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО Інвестиґацій кидає до Лос Анджелесу цього літа 800 своїх найкращих спеціяльних агентів, щоб підсилити сили безпеки для охорони спортовців на Олімпіяді там. Речники Уряду бояться, що різні ліві та радикальні елементи в Америці використають час Олімпійських ігрищ, щоб робити якісь заворушення або й терористичні акти для того, щоб унаочнити ,,слушність" совєтської відмови від участи в Олімпіяді на тій підставі, що, мовляв, ЗСА ,,не потрапить" забезпечити нелоторкальности учасників олімпійських змагань, мовляв, ,,ми ж вам казали", що в Америці не можна бути безпечним.

ВИТРАТИ АМЕРИКАНЦІВ під час літнього сезону є найбільші на різні активности на свіжому повітрі. Ці витрати — це потужна індустрія, що обертає велетенськими фондами; за десять років підскочили ці видатки з 125 більйонів долярів в 1974 році до 300 більйонів цього року. Найбільш улюблене проводження часу для американців — це приглядання до гри в бейзбол. За останню декаду цю гру бачить 85.2 відсотки більше людей, ніж 10 років тому. Інші зайняття на свіжому повітрі, що є дуже популярні, це бігання, теніс, таборування і футбол.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Пісня на крилах поезії

(Нова платівка Ренати Бабак)

Справжньою великою радістю для шанувальників українського романсу, народної пісні і клясичної італійської опери є щойно випущена грамофонна платівка нашої славнозвісної співачки Ренати Бабак, яка стала справжнім популяризатором української пісні на Заході, послідовно включаючи в свій репертуар твори українських клясиків і сучасних композиторів, як це робила колись славетна Соломея Крушельницька.

Цей принцип наша співачка застосувала також у виборі програми своєї нової платівки -,,Renata Babak Sing Ukrainian Song and Arias by Puccini and Verdi", ,,Рената Бабак співає українські пісні і арії Пуччіні і Верді",-випущеної фірмою грамофонного запису,,Джералд Люїз Рекордінг". Ця програма, в досконалому стереофонічному грамофонному записі, складається з таких музичних творів: ,,Мальви" Володимира Івасюка, ,,На човні", музика Л. Дичко, слова Лесі Українки, ,,Як хочеш зачарую ліс", музика Л. Дичко, сл. М. Руденка, ,,Ой співаночки мої" народна пісня в аранжуванні С. Людкевича, ,,Іване", народна пісня в аранжуванні Д. Задора, ,,Соловейко", слова і музика М. Кропивницького, ,,Якби мені черевики", музика П. Синиці, слова Т. Шевченка, ,,In Quelle Trine Morbide" з опери ,,Манон Леско" музика Дж. Пуччіні, ,,O Patria Mia "- арія Аїди з одноіменної опери Дж. Верді, ,,Pace, Pace, Mio Dio", з опери ,,Сила Долі" Дж. Верді, і арія ,,La Luce Langue" з опери ,,Макбет" Дж. Верді. Музичний супровід: Францїс Конлон — фортепіяно, Д. Премо — віольончеля, К. Бурдик — флейта.

Своїм мистецтвом співу, майстерністю і культурою виконання цих різних щодо стилю, жанру, змісту і характеру творів, Рената Бабак, досягла рівня світових стандартів. Це співає найвищої кляси співачка-артистка, співачка-мистець, якій підвладні найскладніші твори рідної і світової клясики, сучасних композиторів. Виконує вона їх так легко, так просто і природно, ніби здійснює діялог із слухачами, розповідаючи їм про сокровенні думки і почуття героїв тих творів. Але, хто ж не знає, що криється за цією легкістю і простотою, яка титанічна, довготривала, повсякчасна і повсякденна праця над голосом, над собою, передувала цьому. І, очевидно ж, не тільки праця (бо на ній багато не поїдеш), потрібно мати голос, талант, досконалу вокальну школу, що Рената Бабак має від природи і здобула в Ленінґрадській консерваторії, де вона навчилася досконалого володіння голосом, абсолютно вільного, без найменших зусиль, культури співу, інтерпретування, школи бельканто, високих естетичних смаків. Усе це в комплексі дало змогу Ренаті Бабак протягом років бути завжди в голосі, у формі, виконувати величезний оперний концертовий репертуар і здобувати захоплені оцінки, спеціялізованих критиків, - як на батьківщині, так і в З'єднаних Стейтах Америки.

Із наспіваних Ренатою Бабак на платівці вокальних творів, важко виділити якийсь один. Усі вони позначаються досконалістю, довершеністю, кожен по своєму хвилює, хвилює до глибини душі, а це свідчить про вийнятковість таланту. Рената Бабак абсолютно досконало володіє своїм голосом, а тому він звучить на всіх реґістрах, на всіх нотах її широкого діяпазону емоційно насичено, тембрально-барвисто, а також багатою палітрою виконавських барв, глибоко переконливою, індивідуальною інтерпретацією її репертуару. Рената Бабак не просто співає, вона немов художник малює глибоко-психологічні, переконливі образи, підпорядковуючи цьому свої вокально-технічні засоби, талант і уміння. Голос співачки кориться найменшим порухам її душі, а тембр звучання відповідає значенню слова, тексту, змісту твору, який вона виконує.

Мистецтво співу Ренати Бабак змушує то радіти, то сумувати, то співчувати, то переживати за долю героїв творів, воно приносить величезну естетичну насолоду.

Чудовим ансамблем зарекомендував себе піяніст-концертмайстер Францїс Конлон, майстерна і вдумлива гра якого, якнайкраще доповнюють, домальовують створені співачкою образи. Досконалість ансамблю доповнюють віольончеліст Д. Премо і флейтистка К. Бурдик. Прослухання платівки Ренати Бабак перетворюється у справжнє велике свято естетичної насолоди, і за це ми їй щиро вдячні. Платівку Ренати Бабак можна купити, надіславши чек на суму 11,00 долярів (включно з пересилкою) на адресу: ,,Renata Babak Sings", P. O. Box 2116, Merrifield, Va, 22116.

Володимир Шостак

АМЕРИКАНСЬКИЙ НАЙНОВІШИЙ міжпростірний повітряний корабель ,,Діскавері", що його відлет із землі в Кейп Канавералл було двічі відкладено останнього тижня, має вилетіти в орбіту вдруге 29-го серпня. Ця друга його місія відбудеться тоді, якщо перед тим здійсниться перша подорож. Тепер якраз направляють головну машину — двигун руху, бо в ній — сподіваються інженери НАСА — лежить причина невдачі з перщою подорожжю Діскавері.

Остап Шулявський

НЕ ТІКАЙТЕ З СССР В ІРЛЯНДІЮ!

Під таким заголовком була надрукована редакційна стаття в тижневику ,,Панорама" (ч. 166) з Лос-Анджелесу. Тому, що тема цієї статті є дуже актуальна, подаємо її нашому читачеві:

,,Ми всі знали", — каже редактор газети, — що не можна просити політичного притулку в капіталістичній Фінляндії, яка видає втічачів совєтам. Сумний інцидент, який стався минулого тижня в Дубліні, столиці Ірляндської Республіки (Ейрс) показав, що не можна цього робити і в цій країні, яка не має спільного кордону з СССР і яка лежить далеко від совєтських берегів.

Тридцятитрилітній совєтський юрист Валерій Агапов знаходився на борті літака ,,Аерофлоту", який летів зі столиці Куби Гавани в Москву. Літак зупинився на аеродромі Шеннон коло столиці Ірляндії Дубліну для заправки.

Під час дев'яносто-хвилинної зупинки Агапов ,,відділився" від інших пасажирів і з'явився на поліційній станції, яка знаходиться на віддалі двох миль від аеродрому. Він настирливо повторював одне слово: ,,Америка". Ірляндські офіційні особи вирішили, що Агапов не просить політичного притулку в Ірляндії і Міністерство юстиції цієї країни видало наказ, із забороною Агапову знаходитись в Ірляндії. Згодом було вирішено посадити його на борт іншого совєтського літака, який летів в Москву.

Правда, іміграційна влада затримала відлет літака майже на чотири години для додаткової аналізи ситуації. Агапова знову попросили, а потім посадили на літак, який вилетів в Москву. Дальша доля Агапова невідома, одначе нам легко собі уявити, якою вона буде.

Майкл Вудс, депутат ірляндського парляменту від партії, яка є в опозиції до уряду, сказав, що ,,Агапов буде в небезпеці в СССР" і що він, Вудс, підніме питання про цей інцидент в парляменті. ,,Пізно, містер Вудс, пізно!" — каже редактор ,,Панорами". І він продовжує: ,,Чим керувалася ірляндська влада — невідомо. Можливо вона не хотіла кинути тінь на щойно встановлені відносини з СССР. ,,Щоб там не було", пише редактор ,,Панорами", ,,треба довести до відома всіх бажаючих втекти з СССР: не робіть цього в Ірляндії, вже не говорячи про Фінляндію і Польщу..."

Борис Ямінський

ІСТОРІЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ

I.

Рік 1984 закінчує знову період між двома олімпійськими ігрищами, що називається ,,Олімпіяда". В цьому ,,олімпійському році", коли це відбувались XIV Зимові олімпійські ігрища в Сараєво (Югославія) і XXIII Олімпійські Ігрища (тобто літні), що будуть в Лос Анджелесі (ЗСА), варта познайомитися з історією олімпійського руху від початку аж до нинішних днів.

Античні Олімпійські Ігрища

Античне місто Олімпія в Греції уже в передісторичних часах було святим місцем, де святкували різні т. зв. феномени життя, як — народження, вінчання й смерть. У перегонах між молодими хлопцями і дівчатами найліпші змагуни мали право складати богам жертву. В Олімпії греки присвятили дві святині своїм богам, в VI сторіччі перед Христом — ,,Герайон" і в V сторіччі перед Христом — ,,Святиню Зевса".

Олімпійські ігрища були в центрі свята бога Зевса й відбувалися щочотири роки. В них брали участь тільки хлопці. Щочотири роки також відбувалися перегони дівчат. У свято богині Гери на-160 метрів. Переможцям вкладали на голову лавровий вінок.

Перші записки з реґулярних Олімпійських Ігрищ існують з року 884 перед Христом, а першого переможця в перегонах який біг на віддалі 192 метрів на олімпійському стадіоні знаємо з року 776 перед Христом. Чотирирічний період між двома олімпійськими ігрищами старі греки називали ,,Олімпіяда". В часі підготови і під час Олімпійських Ігрищ в цілій Греції панував мир.

На протязі того часу ще інші змагання увійшли в програму Олімпійських Ігрищ, як, наприклад, подвійні перегони на віддалі 384 метри (424 роки перед Христом), перегони на далеку віддаль (720 років перед Христом) тілесна боротьба (708 років перед Христом), боксування (688 років перед Христом), перегони на конях (648 років перед Христом) і т. д.

Змагуни, згори вибрані люди, приготовлялися кілька місяців під контролею тренерів і лікарів. Під час змагань спеціяльні судді контролювали всі правила. В ряді численних святкувань старих греків — Олімпійські Ігрища були найважливішими. Коли в IV сторіччі перед Христом грецькі держави втратили свою самостійність, почався також занепад Олімпійських Ігрищ. Через чужі впливи Олімпійські Ігрища чимраз більше почали затрачати характер національно-релігійного свята греків, як Ігрищам теж шкодив професіоналізм атлетів учасників. Вкінці цісар Теодосій в 393 році по Христі заборонив Олімпійські Ігрища.

З початком XVII сторіччя англієць Роберт Довер старався продовжувати олімпійську ідею й традицію і зорганізував малі ігрища. Німецькі археологи своїми розкопками в античному місті Олімпія (1875-1881) розбудили знову ідею Олімпійських Ігрищ.

Барон П'єр де Кубертен

П'єр де Кубертен, який походив із старої шляхетської родини з Парижу у Франції, під час студій грецької історії, зацікавився ідеєю Олімпійських Ігрищ. Він сам завзято цікавився спортом і був у ньому активним. Його ідеологією була ідеальна постать клясичного античного часу зв'язана з космополітом нового часу. Він писав численні статті про спорт і студіював фізичне тіловиховання у Франції та Америці. Кубертен висловився проти комерціялізації спорту й заступав ідеї аматорства.

Уже 1892 року він публічно висловив ідею відновлення Олімпійських Ігрищ, яку врешті зреалізував через створення Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК) 1894 року, першими Олімпійськими Ігрищами нового часу в 1896 році в Атенах у Греції.

Тоді спорт був відомий і популярний лише у вищих клясах і тому Кубертен бажав його здемократизувати, тим більше, що він зрозумів що Олімпійські Ігрища створюють можливість до дружби, без уваги на мову чи політичні системи. Кубертен був теж знаменитим дипломатом і ідеалістом з певною тактикою. До 1937 року Олімпійські Ігрища фактично були його біографією.

Олімпійські Ігрища в нових часах

I. Атени (Греція), 1896 року: Для фінансування Ігрищ Греція випустила серію пропам'ятних поштових марок, а Ґіорґіос Авероф покрив кошти відновлення стадіону в Атенах. В тих перших Олімпійських Ігрищах нового часу брали участь спортовці із наступних країн: Америка, Австро-Угорщина, Болгарія, Чіле, Данія, Німеччина, Англія, Франція, Швеція й Швайцарія. Під час церемонії відкриття перший раз відспівано олімпійський гимн. Кульмінаційною точкою перших Олімпійських Ігрищ, до яких не допущено жінок, був біг на маратонський дистанс.

II. Париж (Франція), 1900 року. Ці Олімпійські Ігрища були включені в світову виставку, яка тоді відбувалася в Парижі. Найбільш успішним учасником був американець Альвін Кренцляйн в легкій атлетиці. До німецьких спортовців ставилися ворожо з огляду на відносно недавню французько-німецьку війну й факт, що німецький Райх — німецьку державу-проголошено 1871 року якраз у Парижі, де німці перемогли Францію. Якщо взяти до уваги цілі і вимоги, що їх ставить Олімпіяда, — ці Ігрища взагалі не вдалися.

III. Ст. Луїз (ЗСА), 1904 року: Ці Ігрища відбувалися теж у рамках Світової виставки і знову, так як і у Парижі, не увінчалися успіхом. З Европи прибуло дуже мале число атлетів. Приміщення були жахливі, а після змагань спортовці навіть не мали змоги вмитися. У цій Олімпіяді американці, поміж ними вперше негри, здобули найбільше золотих медалів.

Міжолімпійські ігрища — Атени (Греція) 1906 року: Ці ігрища відбулися передусім з ініціятиви німців і греків. Кубертен не одобрив цю імпрезу й тому не брав в ній участи.

IV. Лондон (Англія) 1908 року. Вперше вживано метричну систему і встановлено стислі правила. В Лондоні збудовано чудовий стадіон для 100,000 глядачів. Двадцять дві країни, між ними також Канада й Південна Африка, які давніше входили в команду Англії, брали участь. Перший раз вони вмаршували за своїми національними прапорами на стадіон і перший раз також жінки брали участь в поодиноких змаганнях.

У Стокгольмі (Швеція), 1912 року: Двадцять шість країн з всіх континентів брали участь. Населення Швеції численно анґажувалося у тих ігрищах. Вперше відбулися також змагання в архітектурі, малярстві, поезії, музиці і подібне. Очевидно, що сьогодні тільки спортові змагання входять в програму Олімпійських Ігрищ. Джим Торп, американський атлет індіянського походження, виграв дві золоті медалі в легкій атлетиці. Пізніше відібрано йому ці медалі, бо він нібито не був аматором (за одну гру в бейзболі йому заплачено), 1982 року, вже по його смерти, його реґабілітовано.

Перша світова війна перервала реґулярні Олімпійські Ігрища. Щоб затримати їхню тяглість у тому часі — в чотирирічному періоді — їх раховано як ,,олімпіяди", як це і роблено пізніше під час Другої світової війни.

VII Антверпен (Бельгія), 1920 року: Вперше появився олімпійський прапор: п'ять різнокольорових кружалець на білому тлі представляють п'ять континентів світу. Неприсутніми тут були країни, які програли війну (офіційно, однак, тільки тому, що вони не мали національних олімпійських комітетів): Німеччина і Австрія. Мадяри і чехи мали в той час інші проблеми — як участь в Олімпійських Ігрищах, а в Росії вибухла революція. Хоч жінки тоді брали участь в поодиноких змаганнях, проте офіційно їх ще не було допущено до Олімпійських Ігрищ. Зорганізування Ігрищ в Антверпії було ні до чого, а ціни на квитки-неймовірно високі.

Тиждень зимового спорту в Шамоні (Франція), 1924 року): Тиждень цей відбувся під патронатом Міжнародного олімпійського комітету, а пізніше ці змагання визнано як перші Зимові Олімпійські Ігрища.

VIII. Париж (Франція), 1924 року: З огляду на повоєнні політичні суперечки з Францією–Німеччина ще не брала участи. Австрія й Мадярщина знову стартували. Бігун Паво Нурмі з Фінляндії і пливак Джоні Вайсмілер, американець австрійського походження, були героями тих добре зорганізованих ігрищ.

Два Зимові Олімпійські Ігрища — Ст. Моріс (Швайцарія). 1928 року: Добре зорганізованим змаганням загрожувала погана погода. Скандинавці були домінуючими в нордійських лещатарських змаганнях.

(Закінчення буде)

Святотроїцька парафія в Ірвінґтоні вшанувала свого дириґента

(А. Дом.)—Заходами Парафіяльного уряду Святотроїцької Церкви в Ірвінґтоні, Н. Дж., Сестрицтва св. Покрови, як рівнож Управи парафіяльного хору ім. Д. Бортнянського 1-го червня ц.р. вшановано заслуженого дириґента хору у його 65-ліття прикладного життя інж. Дмитра Олійника.

Після Служби Божої, яку відправив о. Сергій Непріль а співав під дириґентурою Ювілята парафіяльний хор, Марія Гаврюшенко вручила інж. Д. Олійникові квіти та побажала многих літ; керівництво хору в цей час перебрав проф. Рафаїл Венке і хор заспівав гучне „Многих літ". Отець С. Непріль відправив Молебень за здоров'я Ювілята, виголосивши проповідь з амвону, в якій вказав на всі позитиви та заслуги Д. Олійника для української справи, який працював і працює для Церкви і народу, збагачуючи своїм знанням української пісні, передаючи її з покоління в покоління. Відслужено Молебень за здоров'я Ювілята, під час якого співав хор.

Потім у парафіяльній залі відбувся обід, який влаштувало Сестрицтво. При вході на залю інж. Д. Олійника привітали від Парафіяльного уряду заступник голови К. Приходько; від Сестрицтва св. Покрови—його голова Віра Пасько та

Інж. Дмитро Олійник

голова хору ім. Д. Бортнянського Г. Венке. Вони вручили Ювілятові китицю квітів та золотий годинник, „щоб не спізнявся на проби хору чи на інші співанки хорів", якими Ювілят керує.

Г. Венке, голова хору, прочитав власний вірш на пошану Ювілята, також й Ольга Линик з Гантеру прочитала вірш, призначений Ювілятові.

Після короткого обіду інж. Д. Олійник, дякуючи всім організаторам за вшанування його, влаштувавши такий зворушуючий Ювілей, забов'язався, що й надалі буде працювати для добра Церкви, а також у мистецькому світі та для добра загальної української справи. Розрізуючи ювілейний торт, про що постарався парафіяльний хор, інж. Дмитро Олійник ще раз сердечно подякував організаторам та присутнім на залі.

Відзначили...

(Закінчення зі ст. 1)

вищі осяги і стреміти до них, заявив Іван Яремко.

Ансамбль бандуристів ім. Гната Хоткевича осередку ОДУМ виконав дуже гарно „Дівоча лірика", муз. Домінчена, інструментальний твір Китастого „Гомін степів" та народну пісню „Ішов козак потайком" в обробці Голенка. Диригувала Валентина Родак.

Посадник міста Арт Еглетон, коротко привітав присутніх, з признанням згадав про наш вклад у розвиток міста Торонто та побажав успіхів на майбутнє.

Танцювальний ансамбль „Явір", при церкві св. Димитрія, виконав „Козачок" і „Тропотяночку-Раківчанку", мист. керівник Дановія Стечишин.

Мгр Романчукевич прочитав і побажання від президента СКВУ д-ра Петра Саварина та від голови Централі КУК Івана Новосада.

З коротким цікавим словом про історію Торонто та українських поселенців в нім, виступив д-р Павло Кіт.

І тут наступив чи не найважливіший момент Свята. На рекомендацію КУК місто відзначило за надзвичайний вклад праці в громаді і місті Торонто наступних осіб, яких представив інж. Соколик: Іван Боднарчук — головно за працю в Рідному шкільництві, о. митрат Петро Хомин — в ділянці преси. Андрій Григорович — за працю в Історичному Товаристві, д-р Петро Глібович — за зорганізування „Українського Дня Спадщини" на Онатаріо Плейс, та завершення постійних студій української історії на Йрк університеті, Сестра Ювенелія Канюк за довголітню працю в ділянці української музики, Марта Кравців-Барабаш — за зорганізування і довголітнє ведення Українського Музичного Фестивалю, Сотник Степан Павлюк — за працю в Українсько-Канадському Легіоні, письменник Улас Самчук — за літературну працю та участь в мистецьких об'єднаннях, Стефанія Савчук — передова діячка жіночого руху, член Президії СКВУ та почесна Голова СФУЖО. Ярослава і Михайло Шафранюки — засновника і фундатори Канадської Української мистецької фундації та меценати української культури, д-р Петро Смильський — визначний науковець в ділянці дентистичної хірургії, за працю в Інституті св. Володимира, Степан Старик — педагог та світової слави скрипаль-віртуоз, Василь Ситник — громадський діяч, головно в ділянці Українських Кредитових Спілок, Микола Воробець — працівник в ділянці танцювального мистецтва, Іван Яремко — провідний політичний діяч Торонто, довголітній міністер урядів Онтаріо.

Відзначення вручали під гучні оплески громади радний міста Василь Бойчук, голова Комітету України Канади, — Маруся Підкович, та голова КУК інж. Соколик.

Після цієї офіційної паради Андрій Сорока, в супроводі піяніста Михайла Бубни, з відчуттям заспівав „Коли часом" — сл. Франка муз. Недільського.

На закінчення Свята хор братства І-ої УД УНА „Бурлака" в чудових вишневих жупанах, з темпераментом заспівав „Наш рідний край" Третяка,а також уривки з „Гамалії" сл. Шевченка, муз. Лисенка із солістами В. Драбиком, А. Камінським та С. Кривеньким й фінальну „Пісню про Дніпро" — Майбороди, соліст Андрій Сорока. Диригував Олег Хміль, при фортепіяні Михайло Бубна.

Присутні дістали в руки естетичні програмки та двомовні летючки „Українці в історії Торонто".

Імпрезу вшанували своєю присутністю посадник міста Арт Еглетон, радний Василь Бойчук, посли Ал Колин та Юрій Шимко, шкільний радний Олександер Чумак, генеральний секретар СКВУ інж. Мирон Барабаш, д-р Петро Глібович — голова Провінційної Ради КУК, Василь Дідюк — голова Спілки Українських Журналістів та багато інших визначних осіб. Могутнім українським національним славнем закінчено це імпозантне Свято.

У Гантері діятиме літній дитячий садочок

Гантер, Н. Й. (Світляна Андрушків). — Цього літа, від 23-го липня до кінця серпня у вакаційній околиці при українському осередку в Гантері, буде діяти дитячий садочок. Це вже шостий рік існує тут садочок під вмілим керівництвом вчительки-садівнички Наталії Лукіянович. Садочок знайшов собі притулок при мальовничому українському культурному центрі — ґražді у сусідстві з церквою св. Івана Хрестителя .Тут впродовж п'ятьох днів у тижні, в передполудневих годинах сходяться діти у віці від трьох до шести років, щоб корисно і весело провести час.

Вчителька особливо звертає увагу на це, щоб між дітьми панувала українська мова і щоб вони за цей час засвоїли собі українську пісні, казки і віршики. Більшість занять, як на це дозволить погода, відбуваються на свіжому повітрі. Діти радо вчащають до садочку, а батьки задоволені, що вони корисно, весело і зорганізовано проводять час у колі своїх друзів. Час від часу вчителька з допомогою батьків організує короткі прогульки для дітей, щоб побачили та оглянули щось нове і цікаве.

Наталія Лукіянович, має великий досвід у навчанні наших найменших, бо вже довший час проводить українським передшкіллям у Філядельфії. Надіємося, що цьогорічний літній садочок буде тим центром, який знову згуртує українську дітвору Гантеру і околиці.

У 40-ліття смерти проф. Павла Волянського

Приємного виду, з темно-русявою чуприною, трохи розвіяною, вічно задуманий, якби думав якусь думу, або укладав в голові поему в окулярах („цвікері"), відносно високого (178 см.) росту—так описує один учень свого професора з-перед 50-60 літ—Павла Волянського.

Народився Павло Волянський 27-січня 1888 року в містечку Отинія біля Станиславова. Батько Омелян із старого українського шляхетського роду Волянських був директором школи та інспектором шкіл. Мати Марія Поспішіль була чесько-польського походження. Середню освіту Павло закінчив у гімназії в Колимиї з відзначенням у 1908 році і студіював відразу в Чернівецькому університеті, де закінчив філософські студії (українська і німецька мови) в 1913 році. У цьому ж році він одружився з Галиною Витвицькою, донькою відомих освітніх і громадських діячів Василя й Олени Витвицьких та почав учителювати в українській гімназії в Копичинцях. Маючи музичну освіту, він був дириґентом місцевого хору „Боян". Перша світова війна в 1914 році застала Павла в Коломиї, де проживали і Волянські і Витвицькі. В 1915 році П. Волянського покликали до австрійського війська, з якого в 1916 році був звільнений і призначений викладачем в українську гімназію в Перемишлі, де викладав українську й німецьку мови та основи музики. Професор Волянський також навчав в українській жіночій семінарії в Перемишлі, був дириґентом загального хору „Боян", і не було такої української імпрези в Перемишлі, де б проф. Павло Волянський не брав активної участи, чи то вдумливим і глибоким рефератом, чи то популярно-науковою лекцією, чи то виступаючи як дириґент і соліст.

У всій цій діяльності допомагала йому його дружина, співачка і діячка багатьох громадських організацій у Перемишлі Галина (Олена). Але вже під політичним натиском з боку польського уряду, хоч офіційно начебто з уваги на стан здоров'я, проф. Волянський відійшов на пенсію в 1937 році.

В 1939 році, не бажаючи потрапити під совєтську окупацію, виїхав з родиною у Познань (західня Польща) де працював у бібліотеці Познанського університету, бож був германістом.

Тут проживала також велика й дуже активна українська громада, так що св. п. проф. Павло Волянський відразу влився в русло незвичайно активної української праці, яка ще більше пожвавилася в 1941 році, коли Галичина перейшла з-під дворічної окупації совєтами під окупацію німецьку. Тоді до Познаня прибув цілий ряд колишніх підсовєтських науковців, що втікали від „власних" большевиків, і їм проф. Волянський став у велетенській допомозі і мовою, і своїми зв'язками з університетськими познанськими колами. Багато хто з них завдячував проф. Волянському і матеріяльною, і моральною допомогою, а його дім стояв отвором для кожної української людини, яка шукала розради і притулку. Про цей період життя св. п. Професора збереглися вдячні листи від згаданих професорів.

У Познані, як сказано, не було такої ділянки українського життя, в якій провідну ролю не грав би Павло Волянський, чи це була громадська діяльність, наукова, культурно-освітня чи мистецька, тож не дивно, що громада зустріла його до болю передчасну смерть на 56-му році життя з неймовірно великим сумом, що й вилилося у багатолюдний і величавий похорон Покійного (помер він 30-го червня 1944 року), де зійшлося його поховати дві тисячі українців, в тому кілька сот українських дітей. Тут він і був похований.

Його два сини, обидва лікарі, Олег Мирослав і Богдан Маркіян, виїхали в 1950 році з Німеччини, де вони проживали з родинами в таборах переміщених осіб, до ЗСА; сюди ж прибула ще перед ними до родин Витвицьких, Сливинських і Березовських у Дітройті, за старанням д-р Марусі Бек, його вдова Галина. Вона померла в Америці при старшому сині у грудні 1963 року. Сини спровадили тлінні останки свого батька з Польщі на Український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й., і тут він похований поруч його дружини.

Як педагог проф. Волянський був дуже солідний, вимагаючий і мав дуже добрий підхід до учнів, заохочував далі студіювати, розвивати вроджені талани: співакові Левові Рейнаровичеві, драматичному артистові Романові Тимчукові, письменникові Смолієві та багатьом іншим він показав майбутній шлях. Та й усіх інших своїх учнів учив він не тільки академічних предметів, але й життєвої мудрости та великих чеснот, сам будучи людиною кришталевої чесности й високих шляхетних прикмет —тому був загальношанований.

Музично обдарований, він мав гарний ліричний тенор, часто виступав із солями. Його дружина Галина мала чудове сопрано, була солісткою на багатьох сценах. Професор Волянський укладав композиції для гімназійних імпрез, але із-за скромности не виявляв свого авторства. Йому приписують авторство кількох релігійних пісень, як пісню до св. Йосафата „Пісню слави заспіваймо" та „Владико, Отче" й багато інших.

Один член гімназійного хору в Перемишлі з-перед 60 літ, що співав під керівництвом проф. Павла Волянського, згадав, як на Великдень і з інших нагод хор співав величні пісні й композиції, що їх вміло підбирав дириґент, і цей спів був „могутній, розлогий і гарний, як українські степи..."

Мав проф. Волянський, як це було звичаєм по давніх галицьких інтеліґентських домах, велику бібліотеку. Поручав гімназистам читати клясиків, як лектуру до матури, позичав їм радо власні книжки. Він співпрацював з журналами для дітей і молоді „Світ дитини" і „Молода Україна", де друкував свої вірші і драматичні поеми для молоді під псевдонімом Павло Омелянович. Він видав збірники поезій Уляни Кравченко „Пріма вера", „Проліски", „На новий шлях", „В житті є щось" й інші, написав до них вступні статті з характеристикою творчости письменниці, яку знав особисто. Приятелюючи з нею, звав її „Матусею", а вона звала його „Сином моєї душі". Він, добрий знавець українського письменства, довгі роки працював над „Словом о полку Ігореві", зокрема над його ритмікою. Переклав проф. Волянський на українську мову працю шведського вченого А. Єнсена „Перелицьована Енеїда Котляревського" і листувався з кількома міжнародними знавцями „Слова", зокрема з письменником Ібсеном.

З молодих літ, як сказано, брав участь у громадському і культурному українському житті ще як студент у Чернівцях. В Перемишлі все і завжди не вагався і поза викладами опікуватися шкільною молоддю. Був опікуном і настоятелем бурси св. Миколая і так званої „Дешевої кухні", як член Батьківського Комітету закуповував одяг для незаможних учнів; був в управі „Ґімназійного Інституту", був головою Секції наколесників при спортовому товаристві „Сяновій Чайці" тощо. Був членом управ багатьох товариств у Перемишлі, між іншим, десятки років був скарбником Т-ва „Рідна Школа". Це саме продовжувалося скрізь, куди кидала його доля.

Професор Волянський цікавився історією роду Волянських, гербу „Амікус" („Приятель"), студіював старі і родинні архіви, уложив родинне дерево Волянських. Він перший відшукав у архівах матеріяли про лицаря Мирослава, родоначальника Волянських, що загинув у боротьбі з поганськими прусаками, це він у 1167 році дістав герб „Амікус".

Павло Волянський втішався у всіх великим авторитетом, зберігав наші традиції. Був палкий патріот, за що його переслідували поляки. Залишив по собі добру пам'ять у всіх, що його знали, а вже найбільше любила його шкільна молодь і члени його хорів. Вічна і славна пам'ять зразковому виховникові молоді й дириґентові. Був дійсним аристократом духу і за своїм древнім походженням і своїм характером „справжнім паном", що їх менше й менше серед нас.

БОЯЧИСЬ ЕВЕНТУАЛЬНОГО втягнення у воєнні дії в Центральній Америці, уряд Гондурасу наказав замкнути вишкільні осередки нікараґуанських анти-сандіністських повстанців, які, як відомо, мали операційні бази в Гондурасі. Між ними є також Організація Нікараґуанська демократична сила, фінансована Америкою, що нараховує понад 10,000 вояків. Правдоподібно, ці збройні відділи перенесуть свої осідки до самої Нікараґуа, де будуть продовжувати воєнні дії з нікараґуанською армією, контрольованою прокомуністичним урядом сандіністів.

ПІСЛЯ ДВОХ РОКІВ тяжких дебат над зміною закону про банкрутство, так звана палато-сенатська конференційна комісія, складена з членів обох Палат Конґресу, ухвалила у четвер, 28-го червня, перебудувати цілу Федеральну систему, що реґулює банкрутства. Ухвалу розглядається як перемогу для зорганізованого робітництва, бо підприємці не зможуть за новою системою так легко покликатися на банкрутство, як це було перед цим. Часто-густо підприємства, щоб не погодитися на нові і вищі вимоги робітничої юнії про збільшення заробітних платень, оголошували своє банкркутство, хоч на це не було поважних причин, а згодом, діставши таку „передишку" від вимог зорганізованих робітників, знову відкривали своє підприємство, набравши на працю не-юнійних робітників, які звичайно погоджуються працювати за значно нижчою оплатою. Ці практики тепер припиняться, — кажуть речники юній. Новий плян крайового засягу перебудови банкрутської системи включає також багато інших точок, що торкаються працедавців і працівників, позичальників грошей і боржників, споживачів і купців, фармерів та власників малих бизнесів.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ
трагічної смерти нашого Невіджалуваного сина
бл.п. БОГДАНА
студента 4-го року університету
складаємо 1,000.00 дол. на стипендію для студента в Бразилії
ЯРОСЛАВ І ОКСАНА ШУМИЛО

Ділимось сумною вісткою з Ріднею, Друзями, Приятелями й українським громадянством, що після короткої і важкої недуги в четвер вечором о 6:30, 28-го червня 1984 р. у шпиталі Метро Дженерал у Клівленді, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі наш Незабутній, Найдорожчий Муж і Батько

СВ. П.
інж. РОМАН ПОЛАТАЙКО
нар. 10 листопада 1927 р. в Західній Україні (Галичина)

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — Парастас і Панахида, відбулись в суботу, 30-го червня і в неділю, 1-го липня 1984 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Колодій-Лазута при 5677 Стейт Рд., Парма, Огайо. Продовження похорону в понеділок, 2-го липня о год. 9:30 рано з похоронного заведення до української католицької церкви св. Йосафата, а після відслужения Служби Божої на парафіяльний цвинтар свв. Петра і Павла при Герц вул., де Покійний був похоронений на вічний спочинок.

Горем прибиті:
дружина — ЕВГЕНІЯ
син — МАРКО
дочка — ЛІДУНЯ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родина просить замість квітів на свіжу могилу складати свої пожертви на будову церкви.

Студенти в Европі — літо 1984

Цього літа Фундація УВУ організує четверту з черги студійну поїздку „Стежками Батьків по Европі" (СБЕ). Програма триватиме від 6-го липня до 11-го серпня ц.р., під керівництвом проф. Петра Гоя і асистентів — Ліди Чорної і д-ра Дмитра Боднарчука. Крім курсів в Мюнхені, учасники будуть мати змогу відвідати українські і загально-культурні установи і пам'ятники по цілій Европі. При цій нагоді запрошуємо всіх українських студентів, які будуть подорожувати по Европі цього літа, до участи в наступних поїздках і подіях.

В середу, 11-го липня, запланована місцева тура Мюнхену, якою буде провадити директор „Рідної Школи" мгр Володимир Леник. Тура включатиме різні українські установи в Мюнхені, як і також пам'ятник героям України і відвідини могили провідника ОУН Степана Бандери.

В суботу, 14-го липня, запланована цілоденна мандрівка в гори Альпи й оглядини історичних замків та *поодинокі відвідини* місцевостей, де після війни в таборах втікачів жили наші батьки і діди, як наприклад Міттенвальд, Оберамерґав, Ґарміш Партенкірхен, Хім Зее, Кохен Зее та замок Людвіка. Ввечері запланована студентська забава в Мюнхені.

В неділю, 15-го липня, запрошуємо всю українську спільноту на офіційне відкриття „Пропам'ятної плити" на терені колишнього кацету Дахау, а ввечері на святочну програму яка відбудеться в Мюнхені з цієї нагоди.

В суботу, 21-го липня, студенти вирушають на день до Зальцбурґу, де можуть відвідати місце народження славного композитора Моцарта та поїхати на туру „Савнд оф Мюзік", відвідуючи місця зображені в цьому популярному фільмі.

Якщо ви будете в околицях Риму при кінці липня (26-го липня), просимо з нами поїхати на одноденну прогульку до історичної Помпеї, Неаполя, Соррento і Монте Кассіно. 27-го липня запрошуємо з нами відбути Український День, на який заплановано авдієнцію з Патріярхом Йосифом, по можливості, відвідини собору св. Софії, Студіону та всіх українських шкіл та інституцій у цьому вічному місті (а є їх 8).

В понеділок, 30-го липня, студенти будуть в Люрді, відвідають нову українську церкву яка, між іншим, єдина чужинецька церква, дозволена в Люрді, а ввечері візьмуть участь у врочистій міжнародній процесії біля чудотворної Ґроти Люрдської Матері Божої.

Першого серпня студенти переїдуть до Швайцарії, де у Віллярсі візьмуть участь у святкуванні дня швайцарської самостійности. Просимо з нами взяти участь у цих святкуваннях, а зокрема на вулицях мальовничої альпійської оселі. Тут також будете мати змогу прослухати лекції проф. Богдана Гаврилишина, визначного економіста, аналітика, директора однієї з найбільш поважних у світі інституцій Centre d'etude industrielles in Conches, в Женеві. Лекції про політичні шанси України і майбутність нашого народу, основані на глибокій аналізі світових економічних систем і сучасної світової економічної ситуації.

Останньою зупинкою для студентів буде славний Париж, від 6-го до 9-го серпня. Знову запрошуємо вас на „українську туру", відвідини української катедри св. Володимира та інших українських установ, як також і на покладення вінка на могилі Головного Отамана Симона Петлюри на цвинтарі Монтпарнас. На 7-го серпня запланована тура по Парижі, а ввечері зустріч з місцевими українськими студентами.

Якщо будете мати змогу долучитися до нашої групи колинебудь і денебудь, щиро вас запрошуємо це зробити. Щоб сконтактуватись з нами під час подорожі, подаємо наші адреси і телефони в Европі, а саме:
в Парижі: Hotel Taranne, 153 Bd. St. Germain, Paris 6, France; telephone: (1) 222-2165; в Римі: St. Sergio at Bacco, Piazza della Madonna del Monti 3, Roma, telephone: 48 57 78; в Мюнхені: Ukrainischer Schulverein (Ridna Schkola) Isarring 11 8000 Munchen 40, West Germany; telephone: 36 54 73.

Л.Ч.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСПІШНО ПРОЙШЛИ 13-ТІ УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ ІГРИЩА МОЛОДІ

(О. Твардовський). В цьому році сповниться 48-ма річниця від часу, коли у Філядельфії відбулися перші Українські Спортові Ігрища Молоді, які в цьому часі популярно назвали Українською Олімпіядою. 7-го вересня 1936 року в цих перших Українських Ігрищах Молоді змагання проходили на чужих площах, кортах і басейні у Філядельфії, взяли участь 250 атлетів (150 українських і 100 американських).

Цогорічні 13-ті Українські Спортові Ігрища Молоді що відбулися 23-24 червня з огляду на брак інших спортових об'єктів, пройшли в двох спортових ділянках, на чудових площах УСО „Тризуб" з участю 180 українських атлетів (ок). Традиційно в рамках цих Ігрищ відбувся відбиванковий турнір за першенство УСЦАК — Схід в групах жіночій і чоловіків.

Вправно відбулася церемонія відкриття цих 13-ох Ігрищ, що хоч в скромному вигляді привчає українське юнацтво до Олімпійських звичаїв. Під звуки гимнів прапороносці піднесли американський і український прапор. Зворушливо відбулося запалення вічного вогню, відчитано програму і правила змагань, проведено присягу капітанів дружин, відспівано усіми учасниками молитву „Боже Великий".

Негайно після цього церемоніялу розпочалися завзяті і емоційні ігри на усіх чотирьох спортових базах „Тризубівки", що були детально проготовані до змагань.

Турнір Копаного М'яча

Першими розпочали змагові „баталії" дружини доросту у віці 13-ти і нижче років. В цій групи виступало три репрезентації таких наших спортових осередків: УСВТ „Чорноморська Січ", СК СУМ „Крилаті" і УСО „Тризуб". Технічні висліди змагань в цій групі:

УСВТ „Ч. Січ" — УСО „Тризуб" 7:1;
СК СУМ „Крилаті" УСО „Тризуб" 5:1
УСВТ „Ч. Січ" — СК СУМ „Крилаті" 2:2

Кінцевий показник табелі ігор

	Ігор	Точок	Голів
УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	2	3:1	9:3
СК СУМ „Крилаті" Йонкерс	2	3:1	7:3
УСО „Тризуб" Філядельфія	2	0:4	2:12

Група молодших юнаків 15 і нижче років

У цій групі змагалося дві репрезентації — УСВТ „Ч. Січ" і УСО „Тризуб", які згідно з правилом турніру, відбули між собою дві гри; краще відношення голів рішало про першенство групи. Висліди цих змагань:

УСВТ „Ч. Січ" — УСО „Тризуб" 7:1
УСО „Тризуб" — УСВТ „Ч. Січ" 2:1

Показник табелі ігор:

	Ігор	Точок	Голів
УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	2	2:2	8:3
УСО „Тризуб" Філядельфія	2	2:2	3:8

Група юнаків 18 і нижче років

В цій групі виступало дві дружини — УСО „Тризуб" і СК СУМ „Крилаті". Після перемоги вислідом 4:3 провідники „Крилатих" відмовили участь своєї дружини в двох пополудневих змаганнях, арґументуючи це тим, що не були поінформовані про правила турніру. У висліді цього дружина „Тризуб" виграла воковером 3:0.

Показник табелі ігор групи юнаків

	Ігор	Точок	Голів
УСО „Тризуб" Філядельфія	2	2:2	6:4
СК СУМ „Крилаті" Йонкерс	2	2:2	4:6

Найкращими змагунами в поодиноких групах, що пізніше були нагороджені трофеями, вийшли: Євген Чижович (Ч. Січ") в групі наймолодших: Богдан Ґбур („Ч. Січ") в групі молодших юнаків, і Микола Двор ський (СК СУМ „Крилаті") в групі юнаків.

Відбиванковий турнір

У відбиванковому турнірі змагалося усіх 10-ть дружин, по чотири в групах жіночій і чоловіків та по дві юнаків.

Висліди змагань жіночих дружин:

УСВТ „Ч. Січ" — СК СУМ „Крилаті" 15:11, 15:8
УСВТ „Ч. Січ" — У.С.К. Ню Йорк 15:4, 15:2
УСВТ „Ч. Січ" — УСО „Тризуб" 15:1, 15:12
СК СУМ „Крилаті" — У.С.К. Ню Йорк 15:6, 15:5
СК СУМ „Крилаті" — УСО „Тризуб" 15:3, 13:15
УСО „Тризуб" — У.С.К. Ню Йорк 15:11, 15:0

Кінцевий показник табелі ігор

	Точок
УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	6:0
СК СУМ „Крилаті" Йонкерс	3:3
УСО „Тризуб" Філядельфія	3:3
У.С.К. Ню Йорк	0:6

Найкращою змагункою в жіночій групі вийшла Соня Моравська-Гейлі („Ч. Січ")

Висліди змагань в групі чоловіків

Пласт „Чорноморці" — УСВТ „Ч. Січ" 17:15, 15:11, 15:5
Пласт „Чорноморці" — Пласт „Чорноморці" II 15:11, 15:9, 15:11
Пласт „Чорноморці" — УСО „Тризуб" 15:3, 15:8, 15:2
УСВТ „Ч. Січ" — Пласт „Чорноморці" II 15:11, 15:12
УСВТ „Ч. Січ" — УСО „Тризуб" 15:11, 15:12, 13:15
УСО „Тризуб" — Пласт „Чорноморці" II 12:15, 15:11, 15:6

Кінцевий показник табелі ігор

	Точок
Пласт „Чорноморці"	9:0
УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	4:4
УСО „Тризуб" Філядельфія	3:6
Пласт „Чорноморці" II	1:7

Найкращим змагуном в групі чоловіків вийшов Нестор Паславський, що цим разом змагався у складі „Чорноморців".

Група юнаків 18 і нижче років

Змагання відбулися між двома зголошеними дружинами — СК — СУМ „Крилаті" і УСВТ „Ч. Січ". Згідно з вислідом змагань, між цими дружинами СК СУМ „Крилаті", вигравши 2:0 сетів, здобули перше місце, юнаки УСВТ „Ч. Січ" здобули нагороди другого місця.

Закриття Ігрищ

Після закічення усіх змагань відбулася врочиста церемонія вручення нагород переможнім дружинам та найкращим змагунам. Трофеї, що їх співфундаторами були, Кредитівка в Нюарку, вручували члени Проводу Ігрищ та відомий наш колишній український „Пеле" Олександер „Леньо" Скоцень (автор книжки „З футболом у світ"), якого представив учасникам голова УСЦАК - Схід М. Стебельський.

Традиційною церемонією — знесення прапорів, згашення вічного вогню, кінцевими словами подяки і признання для учасників особливо гостинним господарам УСО „Тризуб" та молитвою, що її відспівали усі учасники, закінчилася ця велика і успішна спортова імпреза.

Після молитви УСО „Тризуб" влаштував прийняття для проводу і суддів Ігрищ. В часі прийняття відбулися гутірки, дружні дискусії та коментарі ряду наших спортових діячів та спортових ветеранів. Можна було відчути радість і журбу про стан українського спорту в ЗСА і Канаді. Наші заслужені ветерани радіють дальшою активністю української молоді в цій важливій ділянці, якою на сучасну пору є спорт. З радістю і признанням усі висловлювалися про розбудову „Тризубівки" та чудових спортових об'єктів. З журбою, одначе, відмічували присутні брак зацікавлення наших центральних установ українською спортовою молоддю. В той час, як наші американські співгромадяни на кожному кроці цікавляться своїми спортовцями, піддержують їх морально й матеріяльно, а вся без вийнятку преса, радіо і телевізія присвячує багато місця й часу усім ділянкам спорту, у нас панує „вічний спокій", немає належної моральної, ані матеріяльної піддержки. Наш організований спорт зданий на власні сили. Наша преса, за вийнятком „Свободи", майже не має спортових редакторів, дуже мало або й нічого не пише про український організований спорт. Це дуже сумна дійсність, і вона, напевно, не приносить користей нашому організованому життю. Існує загроза, що українська спортова молодь, не маючи належної уваги і піддержки залишить нашу громаду і розплинеться в чужому океані.

В проводі 13-ох Українських Спортових Ігрищ Молоді віддано працювали: М. Стебельський, голова: Я. Козак, заступник; Д. Бобеляк, секретар; І. Сохан, головний суддя; О. Твардовський, пресовий референт; О. Напора, фінансовий референт і провідник відбиванкового турніру; Ю. Тарасюк, провідник Ігрищ; Я. Харечко, провідник турніру копаного м'яча; Я. Петрик, Р. Глушко і О. Колодій — Верифікаційна комісія.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР МРИГЛОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки" в Трентоні, Н.Дж., помер 24-го квітня 1984 року на 76-му році життя. Нар. 1908 року у Львові, Зах. Україна. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Любу, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 27-го квітня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

Д-р ТАМАРА ПАНЧАК, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., померла 26-го квітня 1984 р. на 64-му році життя. Нар. 1920 р. на Україні. Залишила в смутку брата д-ра Володимира Ростенка з дружиною Лілею та двома синами Юрком і Марком. Похорон відбувся 28-го квітня 1984 року на цвинтарі „Еверґрін" в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ІВАН БУРДА, член УНС Відд. 102-го ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо., помер 27-го квітня 1984 року на 93-му році життя. Нар. 29-го квітня 1891 року в Україні Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сина Платона, дочку Ірину Смит, внуків — Лідію, Віктора, Ґрега, Юлію і Дану. Похорон відбувся 30-го квітня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МАРІЯ КУКУРИЛО, член УНС Відд. 333-го ім. св. Анни в Бервику, Па., померла 21-го квітня 1984 року на 84-му році життя. Нар. 16-го листопада 1900 року у Вийомінґ, Па. Членом УНС стала 1925 року. Залишила у смутку сина Івана. Похорон відбувся на Греко-католицькому цвинтарі в Бервику, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Боберскі, секр.

ЕФФІ ОЛСЕН, член УНС Відд 341-го ім. І. Головінського у Віндсорі, Онт., померла 10-го квітня 1984 року на 80-му році життя. Нар. 1904 року в Заліщиках, Зах. Україна. Членом УНС стала 1959 р. Залишила у смутку невістку Мері Левску, внучку Памелю Родріґез і правнука Джеррі. Похорон відбувся 12-го квітня 1984 року на цвинтарі „Ґрінловн Меморіял" в Віндсорі, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

МИХАЙЛО БЕРЕСТЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 238-го ім. Є. Коновальця в Бостоні, Масс., помер 23-го квітня 1984 року на 69-му році життя. Нар. 21-го серпня 1014 року в Бостоні, Масс. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Софію і двоє дітей. Похорон відбувся на цвинтарі Вашінґтон П.К. в Норвелл, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Анна Ремік, секр.